

Republika Kosovo

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë

Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine - Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA SEKTOR C - 2022

Novembar 2023

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Sektor – C (prerađivačka industrija).....	4
Opšti podaci sektora – C.....	4
Prerada prehrambenih proizvoda.....	5
Proizvodnja pića.....	6
Tekstilna proizvodnja.....	7
Proizvodnja odeće.....	8
Proizvodnja kože i kožnih proizvoda.....	9
Proizvodnja drveta i proizvoda od drveta i plute, osim nameštaja; Proizvodnja predmeta od slame i tkanih materijala	10
Proizvodnja papira i papirnih proizvoda.....	11
Proizvodnja hemijskih proizvoda.....	12
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	13
Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda.....	14
Proizvodnja metala.....	15
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	16
Proizvodnja nameštaja	17

1. UVOD

Dinamičan razvoj privatnog sektora u malim i srednjim preduzećima (MSP), sa posebnim akcentom na proizvodni sektor, kao i privatizacione inicijative, prvi su koraci procesa ka razvoju tržišne privrede i integraciji u regionalne i međunarodne institucije. U privredi Kosova, mikro, mala i srednja preduzeća čine glavni stub privrede, sa oko 98%.

Proizvodnja ima visok potencijal za stvaranje značajne produktivnosti i dodatnih dobitaka u vrednosti privlačenjem novih tehnologija i inovacija. Industrijski razvoj takođe može imati brojne pozitivne razvojne implikacije izvan proizvodnog sektora.

Kako bi imao kratak/sažeti pregled stanja ili trendova razvoja industrije, DPI je pripremio brošuru u kojoj su predstavljeni podaci za proizvodni sektor kao i za pod-sektore sa potencijalom kao što su: prerada hrane, proizvodnja pića, tekstil, odeća, koža, drvo, papir, hemijska industrija, proizvodnja nemetalnih proizvoda, gotovih metalnih proizvoda (osim mašina i opreme), plastike i gume, metala i proizvodnje nameštaja.

Ove podatke su obradili i analizirali statistički obrađivači i kreatori industrijske politike pri Odeljenju za industriju/Ministarstvo industrije, preduzeća i trgovine.

<https://mint.rks-gov.net/desk/inc/media/F9F4A958-9893-401D-9905-30CB52123CD2.pdf>

SEKTOR – C (PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA)

Proizvodni sektor može dati važan doprinos inkluzivnom zapošljavanju i boljim platama iako trenutno nudi relativno ograničene mogućnosti zapošljavanja gde Sektor C – Prerađivačka industrija, u stopi zaposlenosti prema ekonomskoj aktivnosti učestvuje sa oko 11%, takođe podaci pokazuju da je Sektor - C u 2022. godini zabeležio rast zaposlenosti za 6%, prometa za 12,5% i broja preduzeća za 3%, u odnosu na 2021. godinu, dok je zapošljavanje žena u Industriji za 2022. zabeležio rast od 5%.

2.2 Opšti podaci sektora – C (Prerađivačka industrija), su sledeći:

- Sektor-C (prerađivačka industrija) učestvuje sa 13,2% u kosovskom BDP-u;
- U 2022. godini učešće Sektora-C u BPV povećano je za 2,32% u odnosu na 2021.
- Učešće dodate vrednosti u BDP po sektorima, Industrija učestvuje sa 12,89%,
- U 2022. godini, nivo industrijalizacije Kosova, mereno učešćem DVP u BDP, iznosi 13,6%.
- Učešće prerađivačke industrije, u 2021. godini, u ukupnom izvozu iznosilo je oko 82,9%, dok je u ukupnom uvozu oko 92,63%.
- Od 6162 preduzeća u sektoru C, oko 22% preduzeća su izvoznici,
- Učešće u izvozu u 2021. godini iznosilo je 626 miliona evra i povećano je za 57,2 odsto
- Uvoz u 2021. godini u Sektoru-C iznosio je 3,06 milijardi evra, dok je u 2021. godini 4,33 milijarde evra, što znači da je povećan za 41,73%, dok je u 2020. u odnosu na 2019. godinu zabeležen pad od 5,9%;
- Sektor C, u stopi zaposlenosti prema ekonomskoj aktivnosti, učestvuje sa 11,8%;
- Efektivna kamatna stopa u proizvodnom sektoru je 6%.
- Neto prilivi SDI u proizvodnom sektoru iznosili su 14,3 miliona evra

2. PRERADA PREHRAMBENIH PROIZVODA

Prehrambena industrija obuhvata različite vrste prehrambenih proizvoda, a to su: meso, brašno, mleko, ulje, šećer, razno voće i povrće itd. Ne očekuje se da će se rast ovog pod-sektora isticati kao lokomotiva otvaranja velikih radnih mesta, uprkos činjenici da je pod-sektor trenutno značajan izvor zapošljavanja. Međutim, izraženi trgovinski deficit može se rešiti određenim akcijama koje imaju za cilj povećanje unutrašnje i spoljne konkurentnosti proizvoda ovog pod-sektora. Pod-sektor ima značajan potencijal supstitucije uvoza. Politike koje imaju za cilj poboljšanje konkurentnosti pod-sektora, uključujući povećanje veličine preduzeća i ekonomije obima, i potencijalno poboljšanje integracije lanca snabdevanja, mogu uticati na poboljšanje trgovinskog bilansa i potencijalno dovesti do intenzivnog rasta.

Podaci pod-sektora „Prerade prehrambenih proizvoda“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja prehrambenih proizvoda“ u sektoru C 23,7% učestvuje u zapošljavanju, dok u broju preduzeća sa 24,4% i u godišnjem prometu sa 21,7% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja prehrambenih proizvoda učestvuje sa 5,9% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 7,1% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja prehrambenih proizvoda učestvuje sa 12,4% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 13,39% (2021. godina).

3. PROIZVODNJA PIĆA

Proizvodnja pića na Kosovu kao sektor ima svoju istoriju u proizvodnji organskih pića, bezalkoholnih i alkoholnih. Pod sektorom pića, to nije lokomotiva Sektora C, već je „dojenče” industrija koju treba podržati da bi se dalje produbio pozitivan trend rasta proizvodnje i zaposlenosti, uključujući povećanje izvozne konkurentnosti, kao i dalje produblivanje efikasnosti potrošnje energije na pod-sektorskom nivou.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja pića“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja pića“ u sektoru C učestvuje u zapošljavanju sa 5,24%, dok u broju preduzeća sa 1,66%, a u godišnjem prometu sa 7% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja pića učestvuje sa 4,9% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 5,9% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja pića učestvuje sa 2,5% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 2,7% (2021. godina).

4. TEKSTILNA PROIZVODNJA

U okviru sektora „Proizvodnja tekstila“ postoji potencijal za povećanje zaposlenosti, prometa i povećanje izvoza. Pod-sektor je povezan sa povećanjem potrošnje energije po stopi većoj od povećanja DVP-a, što govori o potrebi mera za unapređenje energetske efikasnosti. Ovaj pod-sektor ima značajan potencijal za povećanje zaposlenosti, posebno ranjivih grupa kao što su devojke i žene. Glavni cilj politika treba da bude fokusiran na rast pod-sektora kao izvora zapošljavanja, čime bi se doprinelo trećem cilju proširenja zaposlenosti.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja tekstila“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja tekstila“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 2,18%, u broju preduzeća sa 2,90% i u godišnjem prometu sa 1,27% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu Proizvodnja tekstila učestvuje sa 3,0% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 3,61% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu Proizvodnja tekstila učestvuje sa 2,14% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 2,31% (2021. godina).

5. PROIZVODNJA ODEĆE

Industrija odeće po potencijalu, kao i po ukupnosti proizvoda, predstavlja značajnu granu u širokoj porodici industrijskih grana. Pod sektorom postoji negativna CAGR zaposlenost, uprkos DVP, gore, ali treba voditi računa o praćenju novih podataka za 2021. i 2022. godinu, jer je rast zaposlenosti u 2020. od (1.510) skoro udvostručen u odnosu na 2019. (768). Kapacitet pod-sektora treba posmatrati u okviru cilja zapošljavanja, posebno za ranjive grupe kao što su žene.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja odeće“ su sledeći:

- Pod sektor „Proizvodnja odeće“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 3,73%, u broju preduzeća sa 6,44%, dok u godišnjem prometu sa 0,83% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, proizvodnja odevnih predmeta učestvuje sa 1,4% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 1,64% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, proizvodnja odevnih predmeta učestvuje sa 3,04% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 3,28% (2021. godina).

6. PROIZVODNJA KOŽE I PROIZVODA OD KOŽE

Industrija kože na Kosovu ima svoje poreklo u tradiciji kožara i sarača za preradu kože i proizvodnju obuće i datira još od 1945. godine. Proizvodnja kožnih-cipela je doživela sistematski pad industrijske proizvodnje od 1989/1990, kao rezultat režima koji je trajao do ratnog perioda 1998/1999.

Uprkos padu CAGR za period 2015–2020, postoji pozitivan uticaj na stvaranje radnih mesta. Međutim, treba biti oprezan jer se visok CAGR zaposlenosti pojavljuje kao takav s obzirom na nisku bazu zaposlenosti u 2015. od (247), dok je zaposlenost smanjena sa 855 u 2019. na 633 u 2020. godini. Potonji pad je možda bio pogođen pandemijom Covid-19. Pod-sektor treba razmatrati u kombinaciji sa pod-sektorima odeće i tekstila za potencijalno povećanje sinergije između njih u razvoju novih proizvoda, kao i u stvaranju radnih mesta za ugrožene grupe.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja kože i Kožni proizvodi“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja kože i proizvoda od kože“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 1,1%, u broju preduzeća sa 0,6% i u godišnjem prometu sa 0,5% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja kože i proizvoda od kože učestvuje sa 0,44% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 0,53%;
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja kože i proizvoda od kože učestvuje sa 1,07% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 1,15% (2021. godina).

7. PROIZVODNJA DRVETA I PROIZVODA OD DRVETA I PLUTE, OSIM NAMEŠTAJA; PROIZVODNJA PREDMETA OD SLAME I TKANOG MATERIJALA - PLETENJE

Pod sektorom prerade drveta na Kosovu, smatra se potencijalnim u svim analizama konkurentnosti. Od zemalja članica EU, Švedska je proizvela 73 miliona m³, 2017. godine, zatim Finska, Nemačka i Francuska (svaka proizvodi između 51 i 64 miliona m³). Gotovo četvrtina (23,2%) proizvodnje drveta zemalja EU-28 u 2017. godini korišćena je kao gorivo, dok je ostatak korišćen za industriju drveta i furnira, odnosno za proizvodnju celuloze i papira.

Pod sektorom drvne proizvodnje pokazuje nedostatak izvozne konkurentnosti, sa negativnim trgovinskim bilansom (5,8 miliona evra). Podršku pod-sektoru treba posmatrati u kontekstu proizvodnje inputa ili intermedijarnih proizvoda za druge pod-sektore, kao što su stolarija, građevinarstvo, metal itd.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja drveta i Proizvodi od drveta i plute, osim nameštaja; Proizvodnja predmeta od slame i pletenih materijala je sledeća:

- Pod sektor „Proizvodnja drveta“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 5,48%, u broju preduzeća sa 8,21% i u godišnjem prometu sa 3,82% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, proizvodnja drveta učestvuje sa 1,86% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 2,24% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, proizvodnja drveta učestvuje sa 2,09% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 2,26% (2021. godina).

8. PROIZVODNJA PAPIRA I PAPIRNIH PROIZVODA

Pod sektorom papira, sektor je među glavnim industrijama u svetu, potrošnja papira i njegova proizvodnja je u stalnom porastu.

Na Kosovu se uglavnom proizvode: papirni džakovi, papirne kese, valoviti karton za pakovanje, kutije po zahtevima tržišta, kuhinjski papir, toalet papir, maramice itd.

Ovo je pod-sektor sa potencijalom (niša), ali se ne posmatra kao pod-sektor koji može postati ozbiljan pokretač bilo kojeg od ciljeva industrijske politike. Sektor ima negativan trgovinski bilans (8,5 miliona evra). Ovo može ukazivati na nedostatak konkurentnosti i na prirodu trgovinske politike.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja papira i Papirni proizvodi“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja papira i papirni proizvodi“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 1,6%, u broju preduzeća sa 1,8% i u godišnjem prometu sa 1,9% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja papira i papirnih proizvoda učestvuje sa 0,53% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 0,64% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja papira i papirnih proizvoda učestvuje sa 1,63% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 1,76% (2021. godina).

9. PROIZVODNJA HEMIJSKIH PROIZVODA

Hemijska industrija je jedna od važnih grana savremene privrede i njeni proizvodi se koriste u drugim sektorima privrede, kao što su poljoprivreda, proizvodnja, građevinarstvo i usluge.

Pod-sektor ima dubok negativan trgovinski bilans. Ova ravnoteža naglašava nedostatak konkurentnosti pod-sektora u odnosu na uvoz. Međutim, pod-sektor kao takav se ne smatra intenzivnim za zapošljavanje.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja hemijskih proizvoda“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja hemijskih proizvoda“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 2%, u broju preduzeća sa 2% i u godišnjem prometu sa 2% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja hemijskih proizvoda učestvuje sa 2,89% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 3,49% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja hemijskih proizvoda učestvuje sa 7,85% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 8,47% (2021. godina).

10. PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE

Glavni proizvodi koje proizvode gume i plastične kompanije na Kosovu su: proizvodnja kesa, kesa za smeće, flaša na naduvavanje, plastičnih flaša, plastičnih kutija za lekove i nakit, plastičnih prozora i vrata, roletni, plastičnih vodovodnih i kanizacionih cevi, plastičnih kanti, plastičnih ambalaža za jogurt, zatim folija za gume, gumene plastike, trapez pojasa, pokretne trake, razne gumene i plastične igračke itd.

Ovaj pod-sektor karakteriše značajna posvećenost radnoj snazi. Dakle, to je važan pod-sektor za unapređenje trećeg cilja industrijske politike koji se odnosi na stvaranje zapošljavanja.

Smatra se generalno zdravim pod-sektorom sa potencijalom rasta i doprinosom i širenju pozitivnog trgovinskog bilansa. Implikacije politike su da se ovaj pod-sektor može podržati u okviru četvrtog cilja koji se odnosi na stvaranje cirkularne ekonomije, uključujući tehnološku automatizaciju i digitalizaciju. Takođe, evropsko tržište ima potražnju za sofisticiranim proizvodima vezanim za ovaj sektor, što može poslužiti za dalje povećanje kapaciteta ponude ovog pod-sektora.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa“ u Sektoru-C, 10% u zaposlenosti, 10% u broju preduzeća i 11,5% u godišnjem prometu, (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa učestvuje sa 10,39% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 12,54% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa učestvuje sa 4,38% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 4,73% (2021. godina).

11. PROIZVODNJA NEMETALNIH MINERALNIH PROIZVODA

Prema statističkim podacima, na Kosovu se uglavnom proizvode: betonski proizvodi za građevinske svrhe, gotov mešani beton spreman za izgradnju, lomljenje kamena, oblikovanje i finalno oblikovanje, proizvodnja cigle, crepa i građevinskih proizvoda od pečene gline, proizvodnja lakova, oblikovanje i obrada ravnog stakla itd.

U okviru sektora postoji značajan negativan trgovinski bilans (16 miliona evra). Međutim, on je pod sektorom sa značajnim uticajem u Sektoru C, posebno u zapošljavanju.

Pod sektor „Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda“

- U sektoru „Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda“ u Sektoru-C, 12,48% učestvuje u zapošljavanju, 8,8% u broju preduzeća i 8,8% u godišnjem prometu (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda učestvuje sa 2,48% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 3,0% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda učestvuje sa 4,81% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 5,19% (2021. godina).

12. PROIZVODNJA METALA

Proizvodnja metala obuhvata odvajanje aktivnosti topljenja i/ili rafinacije obojenih i obojenih metala od rude, rastopljenog metala ili otpada, korišćenjem elektrometalurških procesa i tehnika i drugih metalurških procesa. Takođe uključuje proizvodnju metalnih legura i superlegura uvođenjem drugih hemijskih elemenata u čiste metale.

Pod sektorom postoji visok negativni trgovinski bilans od 75 miliona evra). Ovaj pod-sektor ima izazove s obzirom na to da je BDP u padu i izražen trgovinski bilans ukazuje na ozbiljne probleme u konkurentnosti, ali razlog za smanjenje potrošnje energije je vezan za to što se radi o velikom preduzeću u ovom pod-sektoru. U potencijalnom slučaju rasta kod drugih kompanija može doći do veće potrošnje energije, što dovodi u pitanje argument povećanja energetske efikasnosti. Spada u sektor sa opadajućim DVP, što bi moglo biti pokazatelj da se mora voditi računa o podršci politike i da li ima potencijal za stvaranje radnih mesta. Takođe, postoje politički problemi sa aktiviranjem pojedinih rudnika, kao i topionica. Uticaj ovog pod-sektora na životnu sredinu je potencijalno negativan, tako da se mora voditi računa o merama ublažavanja.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja metala“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja metala“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 3,38%, u broju preduzeća sa 2% i u godišnjem prometu sa 4,5% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja metala učestvuje sa 17,43% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 21,03% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu Metalna proizvodnja učestvuje sa 8,09% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 8,73% (2021. godina).

13. PROIZVODNJA METALNIH PROIZVODA, OSIM MAŠINA I OPREME

Ovaj pod sektor obuhvata prerađu metalnih proizvoda, pretvaranjem u gotove proizvode, kao što su: noževi, rukavice, cilindri, razni alati, šrafcižeri, žice i neki drugi proizvodi. Metalno prerađivači na Kosovu mogu u velikoj meri povećati vrednost metala namenjenih za izvoz i istovremeno zadovoljiti zahteve lokalnog tržišta sa boljim kvalitetom i nižim cenama.

Pozitivan rast BDP-a i zaposlenosti poklapa se sa negativnim trgovinskim bilansom (20,8 miliona evra). Pod-sektor doprinosi rastu građevinskog sektora. Treba videti kako podržati veze između pod-sektora 24 i 25, kao i sa sektorom građevinarstva.

Podaci pod-sektora „Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i opreme“, su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i opreme“ u Sektoru-C, 8,5% u zaposlenosti, 13% u broju preduzeća i 8,8% u godišnjem prometu, (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, Proizvodnja metalnih proizvoda učestvuje sa 6,98% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 8,42% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu, Proizvodnja metalnih proizvoda učestvuje sa 3,22% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 3,48% (2021. godina).

14. PROIZVODNJA NAMEŠTAJA

Industrija nameštaja je industrija kojom dominiraju mikro, mala i srednja preduzeća, kako na Kosovu tako i u drugim zemljama EU. Preduzeća koja se bave proizvodnjom nameštaja ugrađuju modernizovani tehnološki proces iako imaju poteškoća, zbog nedostatka finansija. Međutim, proizvodi u pod-sektoru „Proizvodnja nameštaja“ imaju dobar kvalitet i takođe imaju trend rasta izvoza. Pod sektorom proizvodnje nameštaja na Kosovu, značajno je mesto sa učešćem broja preduzeća, zaposlenosti, izvoz i promet u prerađivačkoj industriji.

Uprkos pozitivnom BDP-u i pozitivnom trgovinskom bilansu, postoji negativna korelacija između BDP-a i zaposlenosti (sa smanjenjem CAGR zaposlenosti od 0,4%). Ovo je važan i pokretački pod-sektor za privredu zemlje i za sektor C uopšte. Iako je povećanje zaposlenosti stvar koju treba pratiti, pod-sektor treba dodatno podržati kako bi se produbila izvozna konkurentnost i povećala zaposlenost.

Podaci pod-sektora „Proizvodnje nameštaja“ su sledeći:

- U sektoru „Proizvodnja nameštaja“ u Sektoru-C učestvuje u zapošljavanju sa 15%, u broju preduzeća sa 10% i u godišnjem prometu sa 11% (2022. godina);
- U ukupnom izvozu, proizvodnja nameštaja učestvuje sa 18,52% (2021. godina);
- U izvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 22,35% (2021. godina);
- U ukupnom uvozu proizvodnja nameštaja učestvuje sa 1,31% (2021. godina);
- U uvozu Sektora-C ovaj pod-sektor učestvuje sa 1,42% (2021. godina).

Brošuru je pripremila Odeljenje za industriju/**Odeljenje za industrijsku politiku.**

Kontakt:

Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine

Odeljenje za industriju, Odsek za industrijsku politiku

Ul. „Arbnor i Astri Dehari“ br. 21, Bolnički kvart

10000 Priština/ Republika Kosovo

Tel: +383 38 200 36 547

<http://www.mint-rks.org>

